

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Litterae Qvorvndam Principum faventium parti Philippi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

prænominato Regi nepoti tuo, debet illoitum
judicari. Nos igitur & tuæ salutis & tuæ utilitati
paterna volentes sollicitudine providere, quia
secundum Prophetam debemus dissolvere colli-
gationes impietatis & fasciculos deprimentes,
juramentum hujusmodi, quantum ad hunc spe-
ctat articulum, tam à te quam ab iis qui pro
te taliter juraverunt decernimus non servan-
dum, serenitati tuæ per apostolica scripta man-
dantes quatenus eo penitus non obstante debi-
tum illi subsidium & favorem impendas.

LITTERÆ QUORUNDAM
Principum juvenum parti Philippi.

Epist. 61.

S Anctissimo Patri ac Domino Innocentio sacrosanctæ
Romane sedis summo & universali Pontifici, Dei
gratia Magdeburgensis, Brementis Archiepiscopi, Vvar-
mationensis, Patavienfis, Ratisponensis, Constantienfis,
Augustensis, Ektadenfis, Havelbergenfis, Brandebur-
genfis, Mitnenfis, Nuemburgensis Episcopi, Babenber-
genfis electus, Fuldenfis, Herseveldensis, Campidonen-
fis Abbates, Rex Boemiar, Dux Zaringie & rector Bur-
gundiar, Dux Saxoniar, Dux Austriæ & Stiriar, Dux Me-
ranie, Turingie Langravius, Marchio Moravie orien-
talis, Mislenfis, Brandeburgensis Marchiones, de Orla-
mund, de Summerfenberch, de Brenen, de Vvitin Comi-
tes, salutem & debitam in Christo reverentiam. Extrin-
se non valet ratio, nec rudis simplicitas hoc potest cre-
dere, ut inde juris cuiusque surgat turbatio ubi juris so-
llicitas permansit hæcenus inconvulsa. Quis tam duri
etiam tamque perversi sensus extimer ut inde emanet su-
perstitio ubi quiescere debet sanctitas? Divina enim or-
dinatione, non humano iudicio, piæ & salubriter est pro-
visum ut in urbe Romana, ubi olim erat caput supersti-
tionis, illic quiesceret caput sanctitatis; & suppliciter
omnibus est orandum ut ad extremitatem non recedatur
principium, ne omega dicatur revolasse ad alpha. Non
ergo sacrosanctæ Romane sedis sanctitas & cuncta piæ
fovens paternitas hoc sentire ullo modo nos permittit, ea
que juri dissona & honestati contraria à Domino Præ-
nestino vestre sanctitatis, ut ipse asserit, Legato in Ro-
manorum Regis electione sunt indecenter nimium per-
petrata, ut de vestre mixte prudentia prodierint conscien-
tia, nec sanctissimam sancti coetus Cardinalium credimus
hoc convenientiam accessisse. Quis enim huic similem
audivit audaciam? Quis vix accedere potest testis fore
hæcenus sic præsumptum, cum nec hoc testetur fabula,
nec asserit res gesta, nec cuiusquam hoc edictis asseve-
ret series? Vbinam legis, o summi Pontifices, ubi au-
distis, sancti patres, totius Ecclesiæ Cardinales, antecesso-
res vestros vel eorum missos Romanorum Regum se-
lectionibus immiscuisse, sic ut vel electorum personam
gererent, vel ut cognitores electionis vires trutinarent?
Respondendi instantiam vos credimus non habere. In
Romanorum enim electione Pontificum hoc erat imperi-
ali diademati reservatum, ut eam Romanorum Impera-
torum auctoritate non accommodata ullatenus fieri non
liceret. Imperialis verò munificencia, que cultum Dei
semper ampliare studuit, & ejus Ecclesiæ privilegio-
rum specialitate decorare curavit, hunc honoris titulum
Dei Ecclesiæ reverenter remisit, quod constitutio primi
Henrici evidenter explanat, cujus series hæc est: *Pe-
nultus missorum nostrorum cujusque impositionis argu-
mentum in electione Romani Pontificis componere audent om-
nino prohibemus.* Si laicalis simplicitas bonum quod de ju-
re habuit reverenter contempsit, sanctitas pontificalis ad
bonum quod nunquam habuit quomodo manum ponit?
Sed cum vestre sanctæ curie tamquam piæ matris nos tan-
gat opprobrium, cum ad Romani imperij sumus ascripti
titulum, ejus injuriam cogimur non tacere. Vobis ergo
supraascriptorum Principum cum dolore aperit universitas
quod Prænestinus Episcopus in Romanorum Regis elec-
tione contra omnem juris ordinem se ingessit, nec vide-
re possumus cujus personam inculpabiliter se gerat. Ge-
rit enim vel personam electoris, vel personam cognito-
ris. Si electoris, quomodo quaesivit opportunitatem qua-
liter arbitris absentibus mendaciam veritatem & crimine
virtutem mutaret? Quomodo enim ea pars Principum

quam numerus ampliat, quam dignitas effert, injustè
nimium est contempta? Et si cognitoris, hanc gestare non
potuit. Romanorum enim Regis electio, si in se scissa
fuerit, non est superior iudex cujus ipsa sententia inte-
granda, sed eligentium voluntate spontanea consuenda.
Mediator enim Dei & hominum homo Christus Iesus,
actibus propriis & dignitatibus distinctis, officia potesta-
tis utriusque discrevit; ut & Deo militans, minime se
negotiis implicaret secularibus, ac vicissim non ille re-
bus divinis præsidere videretur qui esset negotiis seculari-
bus implicatus. Sed si vos iudicem consentimini, factum
hoc excusationem habere non potest. Vestrum enim in
vos possumus exercere gladium, quia absente alia parte,
sententia à iudice dicta nullam habeat firmitatem. Quid
ergo prædicti Prænestini sententia in Ottone firmare po-
tuit, cum nihil ante in eo factum sit? Nam quid erit
aut quas vires habere poterit quod ab iis sit quos tenuior
compefcit numerus, quos minor comitatur auctoritas,
quod partis alterius reddit absentia vitiosum? Contra
eum ergo qui talia operatus est minus decentia velle se
rigor exerceat, sit in eum tamen piæ favens disciplina.
Vobis enim, Pater sanctissime, insinuare decrevimus quia
electionis nostræ vota in serenissimum Dominum nos-
trum Philippum Romanorum Regem & semper Augusti-
tum una voce, uno consensu contulimus, hoc sponden-
tes, hoc firmiter promittentes, quod à vestra & Roma-
næ sedis obedientia non recederet, & cum Deo & vobis sua
devotio redderet acceptum, & filialis cum timor imbueret,
& defensoris eam strenuitas commendabit. Unde petimus
ut veniente tempore & loco, sicut vestri officij est, unctionis
ipsi beneficium non negetis.

Cap. Absente. 32
q. 9. Vide Innoc.
3. lib. 1. epist. 139.

NOBILI VIRO DVCI ZARINGIÆ.

Venerabilem fratrem nostrum Salzburgen-
sem Archiepiscopum & dilectum filium
Abbatem de Salem & nobilem virum Marchio-
nem orientalem quorundam Principum nuntios
ad sedem apostolicam destinatos benignè re-
cepimus, & eis benevolam duximus audien-
tiam indulgentiam. Litteras quoque quas per
eos quidam nobiles Principes destinarunt dili-
genter perlegi fecimus, & quæ continebantur in
eis notavimus universa. Inter cetera verò quæ
dicti Principes per eandem nobis litteras intina-
runt hac præcipue objectione sunt usi, di-
centes quod venerabilis frater noster Prænestinus
Episcopus apostolicæ sedis Legatus aut electo-
ris gessit aut cognitoris personam; si electoris,
in alienam messem miserat falcem suam, & ele-
ctioni se ingerens, Principum derogaverat dig-
nitati; si cognitoris, absente altera partium vi-
detur perperam processisse, cum citata non fue-
rit, & ideo non debuerit contumax judicari.
Verum nos, qui secundum apostolicæ servitutis
officium sumus singulari in justitia debitores, si-
cut justitiam nostram ab aliis nolumus usurpari,
sic jus Principum nobis nolumus vendicare. Un-
de illis Principibus jus & potestatem eligendi
Regem, in Imperatorem postmodum promo-
vendum, recognoscimus ut debemus ad quos de
jure ac antiqua consuetudine noscitur pertinere;
præsertim cum ad eos jus & potestas hujusmodi
ab apostolica sede pervenerit, quæ Romanum
imperium in persona magnifici Karoli à Græcis
transiit in Germanos. Sed & Principes recog-
noscere debent, & utique recognoscunt, quod
jus & auctoritas examinandi personam electam
in Regem & promovendam in imperium ad nos
spectat, qui eam inungimus, consecramus, &
coronamus. Est enim regulariter & generaliter
observatum, ut ad eum examinatio personæ per-
tineat ad quem impositio manus spectat. Num-
Yyy

Epist. 62.
Cap. Venerabili-
um. De elect.

*Rational. conti-
nentiam

Vide lib. 3. Mi-
cellaneor. nostror.
pag. 490. & seqq.

Apud Baron. ad
an. 1014 & 5. 7.